

25.1.2022

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Selkämerenkatu

Palautteet katusuunnitelmaluonnoksesta 31651/1 (esillä 15.12.2021 – 4.1.2022)

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä katusuunnitelmaluonnoksen esillä olon aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta.

Selkämerenkadun suunnittelu perustuu voimassa oleviin asemakaavoihin. Selkämerenkadun rooli alueen liikennejärjestelmässä on muuttunut Crusellinsillan reitin aukeamisen jälkeen (v.2011). Selkämerenkadun rooli läpiajavan ajoneuvoliikenteen reittinä on vähentynyt. Uuden reitin valmistuminen on mahdollistanut Selkämerenkadun liikennejärjestelyjen tutkimisen uudelleen kokonaisuutena vastaten kadun nykyiseen rooliin ja tarpeeseen liikennejärjestelmässä. Selkämerenkadulla suurimmat muutokset koskevat pyöräilyn siirtoa ajoradalle ja korotettujen risteysalueiden ja suojateiden rakentamista. Tehtävillä muutoksilla parannetaan kadun liikenneturvallisuutta.

Tiedote katusuunnitelmien esillä olosta on lähetetty 1.12.2021 kadun varren kiinteistöille ja Jätkäsaari-seura ry:lle. Suunnitelmaluonnoksen esillä olosta on julkaistu tiedote Helsingin Uutisissa 15.12.2021. Katusuunnitelmaluonnos oli esillä Helsingin kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat 15.12.2021 – 4.1.2022 välisenä aikana.

Asiakkaita palveltiin koronapandemiasta johtuen ensisijaisesti verkossa ja puhelimitse numerossa 09 310 22111. Henkilökohtaista neuvontaa ja apua aineistoon tutustumiseen sai Kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta puhelimitse ja asiakaspalvelutilasta rajoitetuin aukioloajoin.

Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 4.1.2022 mennessä.

Sähköpostilla saatiin viisi (5) palautetta määräajassa. Yksi palaute Helsingin kansainvälisen koulun vanhenpainyhdistykseltä saapui määräajan jälkeen ennen vuorovaikutusmuiston kirjottamista, joten se on mukana tekstissä. Samoja teemoja käsiteltiin 5.1.2022 pidetyssä Helsingin kansainvälisen koulun asemakaavamuutoksen suunnittelijoiden kanssa pidetyssä yhteistyöpalaverissa.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Palaute:

Iso kiitos toivottavasti tulossa olevasta Selkämerenkadun muutoksesta! Olen asunut Selkämerenkatu 6:ssa vuodesta 2006 ja kauhulla seurannut taloni kohdalla, sillan kupeessa olevan suojatien käyttöä. Varsinkin Länsisataman taksit paahtavat sillan yli ylinopeudella, ja keskustasta Espooseen päin vauhdikkaasti pyöräilevät ihmiset ylittävät Selkämerenkadun samassa kohdassa, liikennevalosta välittämättä. Onnettomuuksia on sattunut useita.

Oma ehdotukseni on, että jos tästä nyt ilmeisesti suunnitelman mukaan poistetaan liikennevalo, pitäisi jonkunlaiset korokkeet saada myös tämän suojatien molemmin puolin. Tästä kohdasta kulkee kesäisempään aikaan satoja pyöräilijöitä päivässä, koska kyseessä on suora yhteys Baanalle.

Vastaus:

Katusuunnitelmassa on esitetty korotettu suojatie kohdalle, josta liikennevalot poistuu.

Palaute:

Kiitokset erinomaisesta suunnitelmasta. Erityisen hyviä asioita ovat korotetut suojatiet ja risteysalueet, ajoradan kaventaminen, pyörätelineet ja monilajiset istutusalueet. Istutusalueita voisi sopia kadulle enemmänkin.

Vastaus:

Istutusalueita on esitetty kadun varteen kaikkiin niihin paikkoihin, joihin istutusalueita saadaan kadun muu maanalainen kunnallistekniikka ja liikenteen näkemät huomioiden.

Palaute:

Tutustuin Selkämerenkadun katusuunnitelmaan, ja todella hyvältä näyttää! Kiitos siitä!

Tuli mieleen, että onkohan kaupunkipyöräaseman sijoittelua vielä mietitty tarkemmin? Nykyisin se on ollut Messityönkadun kohdalla Selkämerenkatu 12 puolella (näkyä esim. kartta.hel.fi 2020 ilmakuva), mutta suunnitelmassa tuossa kohdin näyttää olevan nyt normaaleja pyörätelineitä. Voisikohan noita pyörätelineitä siirtää tuon risteuksen johonkin toiseen kulmaan, jotta kaupunkipyöräasema mahtuisi samoille kohdin kuin nykyään?

Ehdottaisin myös Selkämerensillan levennetyille jalkakäytäväosuudelle penkkejä ja jotain ruukku- tms. istutuksia, jotta levähtäminen kanavamaisemassa olisi mahdollista ja miellyttävää. Nykyisin silta on lähinnä läpikulkua varten, mutta olisi kiva, jos se voisi olla myös kiva istuskelupaikka hienossa kanavamaisemassa.

Vastaus:

Kaupunkipyöräasemien paikkoja vaihdellaan vuosittain, mutta mahdollisuus sen sijoittumiselle jätetään. Koska kaupunkipyöräasemien sijoittuminen katutilaan on kausittaista ja paikat vaihtelevat ei niitä esitetä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelma mahdollistaa kaupunkipyöräaseman sijoituksen jatkossakin Messityönkadun ja Selkämerenkadun risteykseen, ei kuitenkaan niin laajasti kuin v.2020 korotetun risteysalueen ja suojatien uudelleen sijoittumisen vuoksi.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Ruoholahdenkanavan varressa on jo toteutettuja istuskelu ja levähdyspaikkoja ja niitä ei siksi Selkämerensillalle olla tämän suunnitelman yhteydessä esittämässä. Kausikasvi-istutuksia yritetään kaupungissa vähentää myös ylläpidon resurssipulan johdosta.

Palaute:

Jätkäsaaren-Ruoholahden Selkämerenkadun suunnitelmaluonnoksessa on yksi merkittävä parannusta kaipaava asia: pyöräilyä ei tule ohjata ajoradalle, koska tämä ei ole pyöräilijöille turvallista. Helsingin kaupungin pyöräliikenteen suunnitteluohje tunnistaa pyöräilijöiden tilallisen ja ajallisen erottelun muusta liikenteestä keinona parantaa turvallisuutta. Tämä vastaa myös pyöräilijöiden palautetta siitä mikä tekee kaupungista pyöräily-ystävällisen. "Yhteiskäytössä" oleva tila on aina turvallisuuden kannalta huonoin vaihtoehto. Nyt suunnitellulla ajoradan leveydellä kahden auton kohtaaminen pyöräilijän kanssa ei enää ole mahdollista turvallisesti.

Täten toivon, että suunnitelmaa tarkastellaan vielä uudestaan erityisesti pyöräilijöiden turvallisuuden kannalta, ja tutkitaan vaihtoehtoja erottaa pyöräiliikenne autoliikenteestä.

Vastaus:

Selkämerenkadun vähäiset liikennemäärät ja alhainen 30 km/h nopeusrajoitus tukevat pyöräilyn osoittamista sekaliikennejärjestelynä ajoradalle erillisen erotellun pyörätien sijaan. Pyörän asema ajoradalla on sama kuin ajoneuvon, ajoradan leveys on riittävä ja kaupungin katusuunnitteluohjeiden mukainen. Ajoradalla pyöräily on turvallista myös suunnitteluratkaisussa.

Palaute:

Jätkäsaaren ja Ruoholahden kaupunginosayhdistys Jätkäsaari-seura ry. kiittää mahdollisuudesta lausua Selkämerenkadun katusuunnitelmasta (31651/1) ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Jätkäsaari-seura pitää Selkämerenkadun katusuunnitelmaa yleisesti ottaen kannatettavana, mutta suhtautuu kriittisesti suunnitelmaluonnoksen ehdotuksiin alla mainituin osin.

Vaikka Selkämerenkadun merkitys on vähentynyt, sitä ei tule tarkastella pelkkänä tonttikatuna, vaan myös alueellisesti merkittävänä kokoojakatuna. Selkämerenkatu on uusien pääväylien, Crusellinsillan ja Jätkäsaarenlaiturin, ohella ainoa ajoyhteys Jätkäsaaren ja mantereen välillä. Sen merkitys varayhteytenä korostuu erityisesti silloin, kun jompikumpi edellämainituista pääväylistä on tukossa, esimerkiksi poikkeuksellisen satamaruuhkan, tapahtuman, onnettomuuden tai muun vastaavan esteen takia. Kolmas väylä saaresta on tarpeellinen, sillä Jätkäsaaren rengasmaisen kokoojakatuverkon takia liikenneruuhka ei välttämättä pysty esteettömästi purkautumaan toiselle pääväylälle, kun ajettavat tonttikadut ovat pääosin umpiperiä. Selkämerenkadun pohjoisosa on osa paikallisbussilinjan 15 Ruoholahti–Salmisaari reittiä, ja katu tarjoaa mahdollisuuden reitin laajentamiseen tulevaisuudessa myös Jätkäsaaren suuntaan. Jätkäsaari-seura suhtautuu näistä syistä varauksellisesti Selkämerenkadun ajettavuuden heikentämiseen, vaikka pitääkin ajonopeuksien maltillisina pitämistä yleisesti ottaen kannatettavana tavoitteena.

Jätkäsaari-seuran mielestä suunnitelman mukaiset suojateiden ja risteysalueiden korotukset eivät palvele esitettyjä liikennejärjestelyjä kokonaisuuden kannalta. Ajoradan korotuksista on autoilijoita huomattavasti suurempi haitta pyöräilijöille ja erityisesti pienipyöräisille ajoneuvoille, kuten sähköpotkulautoille, joita suunnitelmassa esitetään siirrettäväksi ajoradalle. Jätkäsaari-seura pelkääkin, että ehdotusten yhteisvaikutuksesta etenkin sähköpotkulautailijoiden ajo

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

jalkakäytävillä lisääntyy. Erityisen vaarallista tämä on Selkämerenkadun itäisellä jalkakäytävällä, missä Messityönkadun risteyksessä näkyvyys on katulinjan taitteen vuoksi huono.

Jätkäsaari-seura ehdottaakin, että mikäli ajoradan risteykset korotetaan, kevyt pyöräliikenne siirrettäisiin Selkämerenkadulla ajoradan sijasta molemmin puolin katua jalkakäytävän ja ajoradan välissä kulkeville pyöräteille, joiden korotus olisi sama kuin ajoradan risteyksissä. Tällöin risteysten korotuksista aiheutuva haitta kevyelle pyöräliikenteelle ja jalankulkijoille olisi kaikkein pienin. Pyöräteiden tulisi sijaita molemmin puolin ajorataa, jotta pyörätie jatkuisi loogisesti samankaltaisena kuin Itämerenkadun ja Välimerenkadun pyöräteillä, joilta Selkämerenkadulle yleisimmin käännetään. Nykyinen, vain kadun toisella reunalla kulkeva pyörätieratkaisu ei ohjaa Selkämerenkadulle kääntyvää kevyttä pyöräliikennettä tarpeeksi selkeästi pyörätielle. Lisäksi Selkämerenkadun eteläpäässä pyörätie katkeaa yhden korttelin matkalta pysäköintipaikkojen takia kokonaan, ja pohjoispäässä lännestä tuleva pyörätie tekee kadun kulmassa liikenteellisesti hankalan mutkan.

Pysäköintialueiden ulosajot Selkämerenkadulle etenkin Selkämerenpihan ja Laivapojankujan kohdalla tulisi merkitä myös selkeästi esimerkiksi ylijatketun jalkakäytävän tapaan. Leikkipuistojen ja päiväkotien läheisyyden takia Selkämerenkadulla kulkee paljon pieniä lapsia, joiden on vaikea hahmottaa merkitsemätöntä pysäköintialueen ulosajoa, ja ajonopeudet etenkin Laivapojankujalla ovat välillä liian suuria.

Selkämerensillan suunnitelmiin Jätkäsaari-seura suhtautuu myös varauksellisesti. Kuten edellä on todettu, pyörätien tulisi sijaita molemmin puolin ajorataa myös sillalla. Selkämerensillalla nykyinen pyörätie erottuu puutteellisesti jalkakäytävästä epäsolvien ja helposti kuluvien maalausmerkintöjen takia, mikä on omiaan aiheuttamaan vaaratilanteita pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden välillä. Pyörätiet tulisi erottaa jalkakäytävistä korotuksella tai muulla selkeällä ja kestäväällä huomiomerkinnällä. Ehdotettujen uusien pyörätelineiden ei tule peittää näkyvyyttä ajoradalta risteävälle kevyen liikenteen väylälle.

Ehdotusta Selkämerensillan pohjoispuolisen risteuksen liikennevalon poistamiseksi Jätkäsaari-seura kehottaa vielä harkitsemaan uudelleen. Ruoholahden kanavan pohjoispuolinen kevyen liikenteen väylä on vilkkaasti liikennöity, ja etenkin pyöräilijät tulevat risteykseen suurella tilannenopeudella, mitä kulman takaa pohjoisesta lähestyvä autoilija ei välttämättä huomaa ajoissa. Liikennevalolla toteutettu kevyen liikenteen etuoikeusjärjestely on ollut periaatteena toimiva, joskin painonappien tulisi sijaita kummallakin puolen kevyen liikenteen väylää, sekä kävelytien että pyörätien puolella. Risteuksen yli kulkevan kevyen liikenteen odotusalueet tulee myös sijoittaa niin, että Selkämerenkadun suuntainen kevyt liikenne pystyy kulkemaan niiden ohitse ongelmitta.

Jätkäsaari-seura haluaa kiinnittää myös huomiota siihen, että Selkämerensillan eteläpuolisessa risteyksessä autoilijoiden näkyvyys suojatielle tuleviin on vielä heikompi kuin pohjoispuolisessa, minkä johdosta vaaratilanteita autoilijoiden ja kevyen liikenteen välillä on sattunut aiemminkin eteläpuolisella suojatiellä. Risteuksen turvallisuutta on koitettu parantaa erilaisin järjestelyin, kuten huomiovaloin, mutta nämä on jostakin syystä nykyisin poistettu käytöstä. Jätkäsaari-seura edellyttääkin, että risteuksen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota huomiovalojen lisäksi esimerkiksi risteuksen katuvalaistusta parantamalla ja suoja-aluetta laajentamalla. Juuri tässä risteyksessä myös korotetusta suojatiestä olisi hyötyä.

Vastaus:

Selkämerenkadun ajettavuuteen ei ole suunnitelmaratkaisulla vaikutusta. Katua pitkin voi edelleen ajaa Ruoholahdesta Jätkäsaareen. Kadun rooli kokoojakatuna on kuitenkin vähentynyt Crusellinsillan reitin avautumisen jälkeen. Tämä kuitenkin mahdollistaa kadun

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

liikennejärjesteyjen muutokset ja kadun toimintojen uudelleen sijoittelun katusuunnitelmaluonnoksen mukaisena.

Selkämerenkadun vähäiset liikennemäärät ja alhainen 30 km/h nopeusrajoitus tukevat pyöräilyn osoittamista sekaliikennejärjestelyinä ajoradalla erillisen erotellun pyörätien sijaan. Ajoradalla pyöräily on turvallista myös suunnitteluratkaisussa. Ajoradoille esitetyt hidasteet eivät hankaloita merkittävästi sähköpotkulaudoilla kulkemista tai pyöräilyä. Hidasteet kuitenkin parantavat koululaisten ja muiden jalankulkijoiden turvallisuutta erityisesti risteysalueilla. Kadun varren molemmin puoliset puu- ja katuvihreäalueet, sekä kadunvarren molemmin puolinen pysäköinti halutaan säilyttää ja pyörätiejärjestelyn yksisuuntaistaminen ei mahdollistaisi enää puuistutuksia tai pysäköintiä nykyisen kaltaisena. Laivapojankujan ja Selkämerenpihan pysäköintialueiden ulosajojen kohdalla ei sallita pysäköintiä ja ulosajokohtat kadulle säilyvät nykyisellään. Selkämerenpihan eteläisemmän ulosajon kohdalle on katusuunnitelmassa esitetty lisäksi ulottumaan korotetun suojatiealueen reuna, jonka vuoksi ajonopeuksia on pakko hiljentää. Kääntyminen Selkämerenkadulle piha-alueilta on myös jyrkkä, joka myös pakottaa hidastamaan ajonopeuksia.

Selkämerensillan läheisyyteen esitetyt pyörätelineet eivät muodosta näkemäestettä läheisille jalnkulun ja pyöräilyn väylille.

Selkämerensillan entisen liikennevalo-ohjatun risteuksen kohtaan suunniteltu korotettu suojatiealue parantaa kaikkien kadulla liikkuvien liikenneturvallisuutta ja sujuvuutta. Selkämerenkadun vähäiset autoliikennemäärät ja Ruoholahdenkanavan vilkas jalankulku- ja pyöräliikenne ei tue painonapeilla etuisuuksia antavaa liikennevalo-ohjausta tai painonappien sijoittamista. Selkämerensillan eteläpuolisella risteysalueella on hyvät näkemäalueet. Läheiset korotetut liittymäalueet hidastavat ajoneuvojen kulkua, joka tekee suojatien ylittämisestä entistä turvallisempaa. Valaistuksen lisäämisen tarvetta tutkitaan jatkosuunnittelussa, valaisimet on katusuunnitelmassa esitetty nykyisten valaisimien kohdalle.

Palaute:

Helsingin Kansainvälinen Koulu sai nähdäkseen katusuunnitelman koskien Selkämerenkatu 11:n eli koulun pääsisäänkäynnin edustaa. Suunnitelmassa julkisen tilan edus on samanlainen kuin viereisen asuinrakennuksen edusta. Koemme, että suunnitelmassa ei ole huomioitu koulun edustan käyttöä estellisyys- ja muista käytönnön näkökulmista. Pyydämme seuraavia pieniä muutoksia suunnitelmaan:

1) Esteettömyys

Kouluun tulisi olla esteetön pääsy autosta. Suunnitelman mukaan kadunreunan jätöpaikan ja viherkaistan väliin jätettäisiin metrin levyinen kaista, johon autokyydistä nouseaan. Jotta pyörätuolin mahtuu avustamaan kulkuneuvosta ulos ja kääntämään oikeaan suuntaan, kaistaleen tulisi olla 2-2,5 metrin levyinen.

Viherkaistaleiden välissä olevat kulkureitit tulisi leventää siten, että pyörätuoli mahtuu kulkemaan viherkaistan toiselle puolelle ja sieltä katua pitkin koulun sisäänkäynnin rampille.

2) Käytännöllisyys ja kunnossapito

Lisäksi toteamme, että jätöpaikalta kouluun siirtyy kouluaamuina pahimmillaan satoja oppilaita lähes samanaikaisesti. Oppilaat tulevat kulkemaan autolta lähimmän puidenvälin kohdalta koulun ovelle. Suosittelemme lämpimästi lisäämään kulkureittejä viherkaistan poikki, jotta viherkaistan olisi mahdollista pysyä hyväkuntoisena.

Oheisessa kuvassa on havainnollistettu ehdotetut muutokset suunnitelmaan:

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

International School of Helsinki

Vastaus:

Jatkosuunnittelussa istutusalueiden kulkuaukkoja levennetään nyt esitetystä katusuunnitelmaluonnoksesta, mutta niiden määrä pysyy nykyisellään, jotta istutusalueet saadaan säilymään yhtenäisinä. Eteläisemmän kulkuaukon levennys mahdollistaa myös esteettömän kulun ja myös pyörätoilin kanssa liikkumisen. Katualueen pysäköintipaikan leveys ei kuitenkaan täytä invapysäköinnin mitoitusvaatimuksia, katualueella ei ole siihen riittävästi tilaa sen muut toiminnot huomioiden. Muutoin istutusalueen ja pysäköintialueen välinen kulkutila esitetään jatkosuunnittelussa nykyisenkaltaisena, suunnitelmaratkaisu on käyty läpi kaupungin ylläpidosta vastaavien kanssa ja samankaltainen ratkaisu on käytössä ja toteutettuna myös muualla kaupungissa. Kaupungin strategian mukaan katuvihreää on tavoiteltava lisättäväksi kaikkialle mihin sitä katutilassa saadaan huomioiden maanpinnan alapuolinen kunnallistekniikka ja liikenteen näkemät. Pyöräilyn siirtymien ajoradalle mahdollistaa koulun ja viereisen korttelin edustalla monilajisen istutuskaisan, puukaistan, sekä pysäköinnin. Istutusalueiden ympärille tutkitaan jatkosuunnittelussa lisättäväksi istutusten suoja-aita estämään niiden mahdollista talloutumista ja läpikulkua.

Projektinjohtaja

Katariina Hämäläinen

TiedoksiPalautteen antajat, kartta.hel.fi